

Hovedgaden 73

Her på hjørnet af Østergårdsvej og Hovedgaden lå indtil 2005 den berømte Ny Solbjerg Kro. Kroen blev i mange år samlingssted for by og land, og med bygning af kroen startede der en udvikling, der gennem årene er blevet til byen Solbjerg med knap 6000 beboere.

Men historien starter i Gammel Solbjerg. Her i den hyggelige lille landsby ved søen lå en kongelig privilegeret kro. Landevejen, der dengang gik gennem Gammel Solbjerg, var ofte oversvømmet fra søen, derfor blev vejen i 1870 flyttet længere op i terrænet. Kroen mistede derved mange af sine vejfarende kunder. Kromanden Hans Madsen tog udfordringen op og købte en grund her på hjørnet af Hovedgaden og Østergårdsvej, hvor han opførte Ny Solbjerg Kro i 1871. Derved blev han stamfader til Ny Solbjerg, da byen herfra udviklede sig langs Hovedgaden og videre ud over markerne til den udstrækning den har nu - 150 år senere. Det oprindelige Solbjerg ved søen blev til det, som vi i dag kalder Gammel Solbjerg.

Den gamle rejsestald blev flyttet med, her var der stald til heste og et rum til staldknægten. Som kongelig privilegeret kro skulle man stille et rum til rådighed for bissekræmmere, landevejsriddere, vagabonder, sprittere, og skærslippere. Dette rum blev i folkemunde kaldt "hotel de bos".

Den nye kro blev opført i røde sten og med stråtag. Når man kom ind i forstuen, kunne man gå til højre ind i krostuen, der traditionelt var indrettet med skænk og disk og klap til køkkenet. Gik man til venstre var der 2 fine krostuer til mindre selskaber. Bag kroen var der en hyggelig gårdhave med brosten, frugttræer, brønd, vandpost og eget gasværk, da kroen var forsynet med gaslys. Her i kroens gårdhave var der keglebane og et leben af høns, gæs, ænder og kaniner.

Kroen blev løbende bygget om og til, der kom 1. sal på med 10 værelser til udlejning, og der kom festsal. I 1938 byggede den daværende kroejer verandaen ud mod gaden med plads til udendørs servering af mad. Den blev hurtigt i folkemunde til "Fodergangen"

Den nye kro skiftede ejer mange gange. Og kroen var gennem årene samlingspunkt for foreningslivet i byen. Her har der været dilettant, danseskole, der blev afholdt markedsdage, auktioner og dyrskue, som trak masser af mennesker til Solbjerg langvejs fra, og selvfølgelig var her også almindelig krodrift og meget mere.

Under krigen tog tyskerne ophold i kroen, der var i en periode 80-90 tyskere indkvarteret i festsalen, og det gik ikke altid stille af. Efter befrielsen kom selveste "feltmarskal Montgomery" på besøg i kroen, "En jævn, gemytlig og ligefrem mand" udtalte krofatter, efter besøget. Det var der nok noget om, men det var altså ikke Montgomery himself.

Kroen var meget anerkendt, men lå i evig konkurrence med genboen Niels Peters Kro. Når kromanden på Ny Solbjerg Kro skilte sig med "Det er her, vil jeg tro, at maden er go" så var Niels Peter hurtig på banen med følgende skilt "Man skal ikke tro, man skal vide, hold ind til denne side", til stor morskab for lokalbefolkningen .

I 1950 fik kroejeren Sørensen biografbevilling og byggede salen om for blandt andet at få højere til loftet. Men det var en dårlig investering, og biografen var i vejen for udflugtselskaber. I 1963 købte Niels Peter Jacobsen kroen og tog navnet med fra sin gamle kro på den anden side af gaden så kroen skiftede navn til Jens Peters Kro.

Niels Peter Jacobsen var meget interesseret i biografdriften, og senere købte og drev han også Malling Bio. Per Hauberg overtog driften af biografen i Solbjerg. Det var ikke nemt, for kroens 2 servitricer foretrak den omrejsende biograf Dana Bio og forstyrede ofte biografgængerne med at gå frem og tilbage foran lærredet, når de ryddede af efter selskab i nabolokalerne, og til kroen slyngelstue var der kun en foldevæg, så biografgængerne blev underholdt flere gange i løbet af en forestilling med f.eks. "Jeg er så ked af, den hænger ned af" serveret gennem væggen. Per Haugaard overtog senere biografen i Malling, som han driver den dag i dag (2022)

I 2005 var det slut med Ny Solbjerg Kro og Niels Peters Kro. Ejendommen blev solgt til nedrivning. På denne for Solbjerg så historiske sted ligger i dag en ejendom med lejligheder til privat beboelse. I Gammel Solbjerg, hvor historien startede ligger stadig den fine stråttækte ejendom, der en gang husede Den kongelige privilegerede Kro "Solbjerg Kro".

